

در رساله‌های مجاز امام صادق علیه السلام

المنطق

مفهوم و مصداق

جلسه ۲۸

استاد فرخی

مفهوم و مصداق:

مفهوم: همان معنی است، یعنی صورت ذهنی که از اشیاء منتزع می‌شود.

مصداق: چیزی است که مفهوم بر آن منطبق می‌شود، یا چیزی است که مفهوم، از آن منتزع می‌شود.

اقسام مصداق:

مصداق یک مفهوم، گاهی جزئی حقیقی و گاهی جزئی اضافی است.

و هم چنین گاهی از امور وجودی و حقایق خارجی است، و گاهی از امور عدمی است که عقل برای

آن یک نحوه ثبوت، اعتبار و فرض می‌کند.

عنوان و معنون:

گاه مفهومی را موضوع قضیه ای قرار می‌دهیم و بر آن حکم می‌کنیم، گاهی نفس مفهوم در این حکم

مورد نظر است، و گاهی مفهوم وسیله ای برای حکایت از افراد و مصادیق قرار می‌گیرد، و مقصود

اصلی در آن حکم، همان مصادیق می‌باشد.

در صورت نخست: شیء به حمل اولی موضوع است.

و در صورت دوم: به حمل شایع.

و در صورت دوم مفهوم را عنوان، و مصداق را معنون می‌نامند.